

GATAVĪBA UN RĪCĪBA VIENLAICĪGI DAUDZ CIETUŠO GADĪJUMĀ

VKM plāna 1.pielikuma “Gatavība un rīcība vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā” mērķis ir noteikt veselības nozares iestāžu plānošanas/preventīvos pasākumus un rīcību, tai skaitā informācijas apmaiņu un sadarbību ar citu nozaru iesaistītajām institūcijām vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā, lai mazinātu postošo ietekmi uz iedzīvotāju un cietušo veselību.

VKM plāna 1.pielikuma uzdevumi:

- noteikt informācijas apmaiņu starp veselības nozares iestādēm, tai skaitā ar citām iesaistītajām institūcijām (informācijas apmaiņas un reaģēšanas aktivizācijas shēma vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā);
- noteikt plānošanas/preventīvos pasākumus;
- sniegt raksturojumu reaģēšanas režīmiem dažādos ĀS posmos;
- noteikt atbildīgās iestādes veselības nozarē par pasākumu izpildi un rīcību;
- noteikt rīcību NMP sniegšanai notikuma vietā un cietušo hospitalizācijai;
- noteikt cietušo šķirošanas procesu vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā;
- noteikt veselības nozares iesaistāmos resursus veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai.

NMPD nodrošina NMP sniegšanu notikuma vietā/vietās, koordinējot cietušo nogādāšanu uz stacionārajām ārstniecības iestādēm. **Notikuma pārvaldīšanā iesaistītās veselības nozares iestādes, izvērtējot situācijas attīstību, veikto riska novērtējumu un pieejamo resursu nodrošinājumu,** nepieciešamības gadījumā sniedz priekšlikumus VM lēmuma pieņemšanai par reaģēšanas režīma izsludināšanu un veicamajiem pasākumiem.

Lēmumu par ārkārtas reaģēšanas režīma un ĀS veselības nozarē izsludināšanu pieņem VOMK atbilstoši **VKM plāna 31. un 32. punktā** noteikto kritēriju izpildei un reaģēšanas režīma raksturojumam, ņemot vērā **atbildīgo iestāžu sniegto informāciju par situācijas attīstību, veikto riska novērtējumu un pieejamo resursu nodrošinājumu.** Lēmuma pieņemšanas algoritms atspoguļots **VKM plāna 5.attēlā.**

Lai nodrošinātu sagatavošanos ĀS pārvaldīšanai, veselības nozares institūcijas ikdienas režīmā veic plānošanas/preventīvos pasākumus:

Plānošana/preventīvie pasākumi

Tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai novērstu vai mazinātu katastrofas draudus*

Situācijas apraksts: Nav noticis notikums ar vienlaicīgi daudz cietušajiem.

Stratēģiskās darbības:

- Plānot veselības nozares iestāžu rīcību, sadarbību un informācijas apmaiņu, lai nodrošinātu koordinētu veselības nozares darbību.
- Apzināt un uzturēt informāciju par iesaistīto iestāžu veselības aprūpes resursiem un kapacitātēm.
- Plānot un uzturēt medicīnisko resursu rezerves valsts, nozares un iestāžu (ārstniecības iestādes) līmenī.
- Uzlabot iesaistīto iestāžu gatavību rīcībai vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā, veicot darbinieku apmācības gan iestādes ietvaros, gan sadarbojoties ar citām iesaistītajām institūcijām.
- Noteikt kārtību papildu resursu (gan cilvēkresursu, gan materiāltehnisko resursu) piesaistei.

*Saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā lietoto terminu.

ĀS reaģēšanas režīma noteikto uzdevumu un pasākumu ieviešana atkarīga no konkrētā apdraudējuma veida un cietušo skaita. Realizējamo uzdevumu un darbību mainību starp ĀS reaģēšanas režīmiem nosaka ieviesto pasākumu efektivitāte un papildus nepieciešamo darbību apjoms un resursu pieejamība, lai mazinātu ietekmi uz veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību.

1. Ārkārtas situācijas reaģēšanas režīmu raksturojums

Gatavības reaģēšanas režīms

Tādu pasākumu kopums, kas tiek veikti, lai sagatavotos katastrofas gadījumā nepieciešamajai rīcībai*

Situācijas apraksts: notikums vai prognozējams notikums ar vienlaicīgi daudz cietušajiem, iesaistāmie medicīniskie resursi situācijas pārvaldīšanai var būt nepietiekami un pastāv risks, ka situācija attīstīsies un ir nepieciešams veikt pastāvīgu situācijas monitoringu un analīzi.

Stratēģiskās darbības:

- Nodrošināt apziņošanu un informācijas apmaiņu starp veselības nozares iestādēm, tai skaitā ar citām iesaistītajām institūcijām (informācijas apmaiņas un reaģēšanas aktivizācijas shēma vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā).
- Nodrošināt dalību notikuma vietā/vietās situācijas pārvaldīšanai vai atbildīgo iestāžu izveidotajās notikuma pārvaldīšanas grupās.
- Nodrošināt NMP brigāžu darba koordinēšanu un operatīvo vadību, sniedzot NMP un koordinējot cietušo hospitalizācijas plūsmu uz atbilstošo stacionāro ārstniecības iestādi.
- Nodrošināt veselības nozares iestāžu darbību atbilstoši reaģēšanas režīmam saskaņā ar iestādes iekšējās kārtības noteiktajām procedūrām un slimnīcu KM plāniem.
- Nodrošināt sabiedrības informēšanu par notikumu, tā attīstības gaitu, veiktajiem pasākumiem, veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu un veselības aizsardzības, pirmās palīdzības sniegšanas pasākumiem un nepieciešamo rīcību.
- Izvērtēt VM ārkārtas vadības grupas sasaukšanas nepieciešamību.
- Uzturēt un pēc nepieciešamības papildināt esošo zāļu un medicīnisko ierīču, IAL un citu medicīnisko pretildzekļu krājumus un plānot un nodrošināt to piegādes.

Ārkārtas reaģēšanas režīms

Tādu pasākumu kopums, kas tiek veikti, lai mazinātu vai likvidētu postošos apstākļus un to izraisītās sekas, novērstu vai mazinātu kaitējumu cilvēkiem, videi un īpašumam*

Situācijas apraksts: notikums ar vienlaicīgi daudz cietušajiem, iesaistāmie turpmākie medicīniskie resursi situācijas pārvaldīšanai ir nepietiekami.

Stratēģiskās darbības:

- Nodrošināt visus pasākumus, kas noteikti Gatavības reaģēšanas režīmā.

- Nodrošināt VM Ārkārtas vadības grupas/VOMK darbību un situācijas koordināciju, kā arī dalību citu atbildīgo iestāžu ĀS pārvaldīšanas grupās.
- Nodrošināt veselības nozares iestāžu darbību atbilstoši reaģēšanas režīmam saskaņā ar iestādes iekšējās kārtības noteiktajām procedūrām un slimnīcu KM plāniem.
- Apzināt pieejamos un nepieciešamos resursus.
- Prognozēt iespējamās attīstības scenārijus.
- Noteikt kārtību veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanai.
- Apzināt papildu resursu (cilvēkresursu, materiāltehnisko resursu) piesaisti veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai.
- Veikt papildu medicīnisko resursu iegādi/piesaisti.

ĀS veselības nozarē

Situācijas apraksts: ir noticis notikums ar vienlaicīgi daudz cietušajiem, situācijas pārvaldīšanai ir nepieciešami liela apjoma papildu medicīniskie resursi un ir nepieciešams pieņemt koordinējošus veselības nozares institūcijām saistošus lēmumus ĀS vai to tiešu draudu gadījumā.

Stratēģiskās darbības:

- Nodrošināt visus pasākumus, kas noteikti Gatavības un Ārkārtas reaģēšanas režīmā.
- Atbilstoši apdraudējuma raksturojumam un skartajiem reģioniem, cietušo skaitam, veidam un iespējamai situācijas eskalācijai, veikt veselības aprūpes resursu pārstrukturēšanu un piesaisti, koordinēt ārstniecības iestāžu iesaisti, nodrošinot NMP pieejamību un prioritāro veselības aprūpes pakalpojumu nepārtrauktību saskaņā ar VOMK lēmumiem.
- Nodrošināt veselības nozares iestāžu darbību Ārkārtas reaģēšanas režīmā atbilstoši iestādes iekšējās kārtības noteiktajām procedūrām un slimnīcu KM plāniem.
- Nodrošināt krīzes komunikāciju veselības nozarē.
- Organizēt papildu resursu (cilvēkresursu, materiāltehnisko resursu) piesaisti veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai.
- Uzturēt un papildināt zāļu un medicīnas ierīču resursu krājumus un noteikt prioritārās ārstniecības iestādes resursu saņemšanai.
- Nepieciešamības gadījumā pieprasīt starptautisko palīdzību.

Atjaunošanas pasākumi

Tādu pasākumu kopums, kuri tiek veikti, lai pēc iespējas savlaicīgi un samērīgi palīdzētu cietušajiem cilvēkiem un pēc iespējas atjaunotu vidi un īpašumu tādā stāvoklī, kāds tas bija pirms katastrofas*

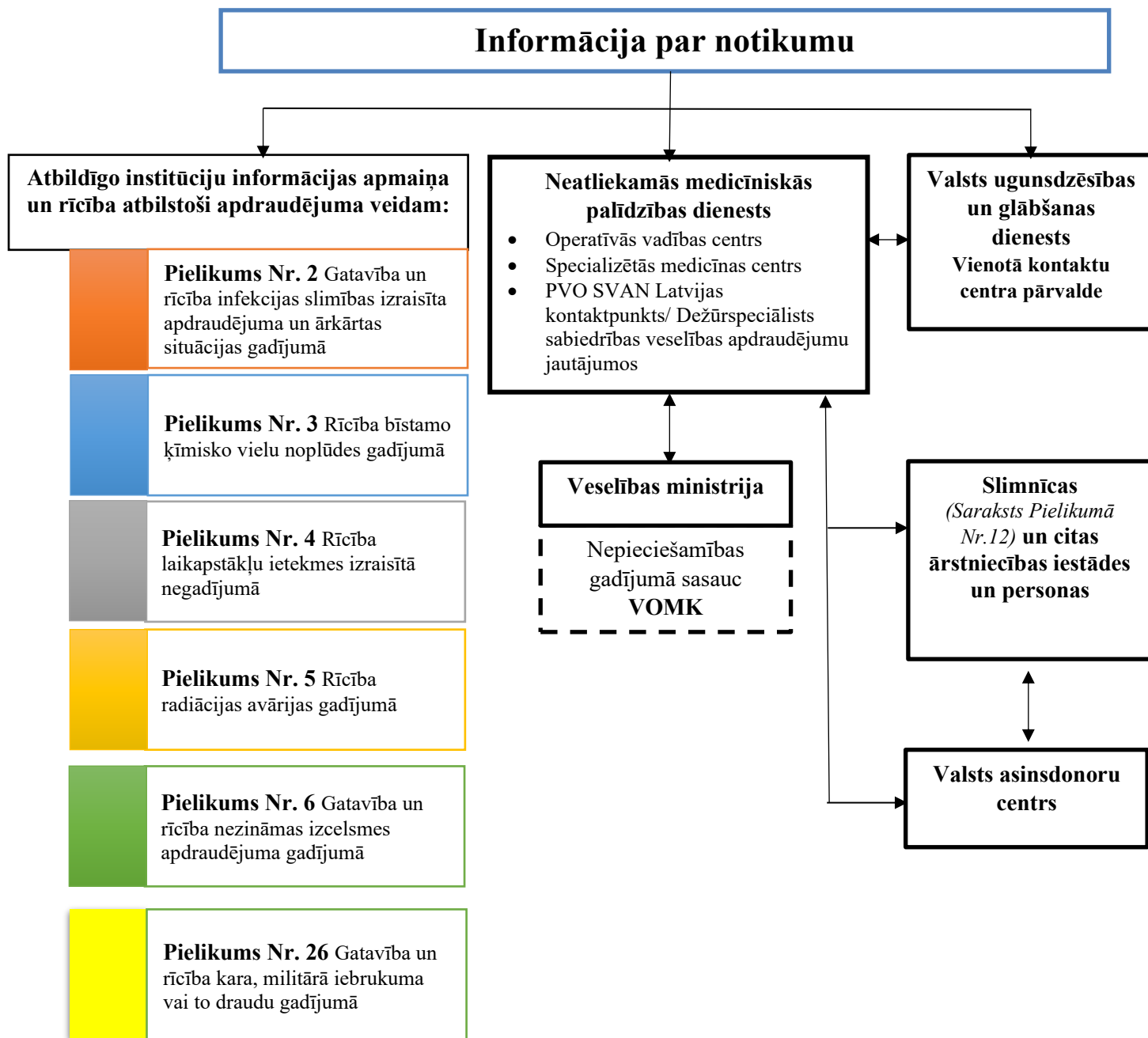
Situācijas apraksts: Pieejamie resursi ir pietiekošā apjomā, lai atjaunotu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu iepriekšējā apjomā.

Stratēģiskās darbības:

- Veicināt operatīvu seku novēršanas pasākumu īstenošanu un atbilstoši resursu pieejamībai veikt pilnvērtīgu darbības atjaunināšanos veselības nozarē.
- Analizēt un novērtēt notikušās situācijas attīstības gaitu, sekas un no tā izrietošos secinājumus.
- Pārskatīt normatīvos dokumentus un pilnveidot likumdošanu un VKM plānu.
- Atjaunot veselības nozares resursu rezervju krājumus.
- Analizējot iegūto pieredzi, veicināt veselības nozares noturību un paaugstināt gatavību ĀS gadījumā.

*Saskaņā ar Cīvilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā lietoto terminu.

2. Informācijas apmaiņas un reaģēšanas aktivizācijas shēma

3. Plānošanas/preventīvie pasākumi veselības nozares gatavības stiprināšanai ĀS vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā

Plānošanas/preventīvie pasākumi

Tēma	Pasākums	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība un koordinācija	Regulāri aktualizēt VKM plāna 1. pielikumu “Gatavība un rīcība vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā”.	NMPD	VM padotības iestādes un citu nozaru atbildīgās ministrijas un institūcijas
	Regulāri aktualizēt VM un VM padotības iestāžu iekšējās kārtības rīcībai ĀS vai to draudu gadījumā un darbības nepārtrauktības nodrošināšanai.	VM, VM padotības iestādes	
	Piedalīties pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas darbā, sniegt atbalstu sadarbības teritoriju CAP pilnveidošanā un aktualizācijā.	CAK pārstāvji no VM padotības iestādēm un slimnīcām	
	Ne retāk kā 1x gadā izvērtēt esošos normatīvos aktus, kas reglamentē veselības nozares iestāžu pienākumus un rīcību ĀS gadījumā. Nepieciešamības gadījumā tos aktualizēt, ņemot vērā iepriekšējā apdraudējumā vai ĀS identificētos riskus un apgrūtinājumus, nodrošinot rīcību, un mācību laikā gūtos secinājumus.	VM	VM padotības iestādes
	Sniegt informāciju visām iesaistītajām institūcijām par VKM plāna 1. pielikumā “Gatavība un rīcība vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā” noteiktiem uzdevumiem un sadarbības mehānismiem efektīvai apdraudējuma/ ĀS pārvaldīšanai.	NMPD	
	Organizēt un piedalīties mācībās un mācību treniņos, t.sk. starptautisko organizāciju un starpvalstu rīkotajās mācībās par rīcību ĀS gadījumā ar daudz cietušajiem.	VM, NMPD	Iesaistītās institūcijas
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Nodrošināt sabiedrību ar informāciju par veselības aprūpes pieejamo paklpojumu apjomu un veselības aizsardzības, pirmās palīdzības sniegšanas pasākumiem ĀS.	VM, NMPD	VM padotības iestādes, Ārstniecības iestādes
	Noteikt un apmācīt runas personas – veselības aprūpes jomas kompetentus pārstāvjus, kuri ir sabiedrībā atpazīstami un kuriem tā uzticas.	VM	Iesaistītās institūcijas
	Veikt mediju monitoringu un nodrošināt reaģēšanu uz baumām un viltus ziņām.	Visas institūcijas	Iesaistītās institūcijas
Informācijas apmaiņa starp institūcijām	Aktualizēt informācijas apmaiņas kārtību VKM plāna 1. pielikumā “Gatavība un rīcība vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā” iesaistīto institūciju un ārstniecības iestāžu starpā vienlaicīgi daudz cietušo un ĀS gadījumiem.	NMPD	Iesaistītās institūcijas
	Nodrošināt visu iesaistīto institūciju kontaktinformācijas aktualizāciju ne retāk kā 1x gadā.	NMPD	Iesaistītās institūcijas
Resursi/rezerves	Plānot nepieciešamo medicīnisko resursu (IAL, slimnīcas gultu, zāļu un medicīnas ierīču) apmēru ĀS gadījumam.	VM, NMPD	NVD, ZVA

Ar Veselības ministrijas 04.03.2026.
rīkojumu Nr. 01-01.1/26 apstiprinātā
Valsts katastrofu medicīnas plāna
1.pielikums

Veselības aprūpe	Uzturēt un aktualizēt informācijas uzskaites sistēmu par stacionāro ārstniecības iestāžu esošo resursu nodrošinājumu un papildu nepieciešamajiem medicīnas resursiem.	VM, NMPD	NVD
	Regulāri sekot rezervēs pieejamo medicīnisko resursu apjomam, uzraudzīt tā piemērotību un gatavību lietot ĀS laikā.	NMPD, Ārstniecības iestādes	
	Uzturēt asins komponentu rezervju krājumus, organizēt un koordinēt donoru asins nodošanu.	VADC	
	Uzturēt zāļu krājumus atbilstoši Ministru kabineta 2007.gada 27. marta noteikumos Nr. 220 "Zāļu iegādes, uzglabāšanas, izlietošanas, uzskaites un iznīcināšanas kārtība ārstniecības iestādēs un sociālās aprūpes institūcijās" noteiktajam: •stacionārām ārstniecības iestādēm uzturēt trīs mēnešu zāļu patēriņa krājumus; •ambulatorajās ārstniecības iestādēs, kurās ir slēgta tipa aptiekas, un NMPD savas darbības nodrošināšanai uzturēt viena mēneša zāļu patēriņa krājumus.	NMPD; ārstniecības iestādes	
	Nodrošināt dalību EK kopīgo iepirkumu procedūrās un veikt iepirkumus atbilstoši noteiktajām prioritātēm.	NVD	
	Slēgt sadarbības līgumus ar izglītības iestādēm par medicīnas un citu specialitāšu studentu iesaisti darbam ārstniecības iestādēs un citās veselības nozares institūcijās apdraudējuma un ĀS laikā.	VM, iesaistītās institūcijas	
	Aktualizēt 1x gadā slimnīcas KM plānu.	NMP slimnīcas	
	Koordinēt slimnīcu KM plānu izstrādi un aktualizāciju.	NMPD	NMP slimnīcas
	Apzināt ārstniecības iestāžu murgu un privāto tiesību juridisko personu resursus (aukstumkameru ietilpību, konteineru – refrižeratoru pieejamību noma) tiesu medicīniskās ekspertīzes veikšanai paredzēto mirušo īslaicīgai uzglabāšanai ĀS gadījumos ar lielu mirušo skaitu.	VTMEC	
	Organizēt un piedalīties mācībās un mācību treniņos par rīcību vienlaicīgi daudz cietušo un ĀS gadījumā, tai skaitā IAL lietošana, ārstniecības procesa nodrošināšana.	NMPD Ārstniecības iestādes	
	Sniegt priekšlikumus par ārstniecības personāla zināšanu un kompetenču celšanu.	VM, NMPD profesionālās asociācijas	Ārstniecības iestādes, VM padotības iestādes
	Uzturēt informāciju un ziņot ārstniecības iestādēm par Hospitalizācijas vietu plāna izmaiņām.	NVD	

4. Atbildības un rīcības pasākumi vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā atbilstoši ārkārtas situācijas reaģēšanas režīmam

Vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā, kura pārvaldīšanā nav nepieciešama ārpus kārtas lēmumu pieņemšana un /vai papildu ārpus ikdienas resursu iesaistīšana, notiek atbilstoši **VKM plāna 1.pielikumā** noteiktā **Gatavības reaģēšanas režīma** pasākumu izpildei un VM padotības iestāžu/slimnīcu noteiktajām procedūrām/plāniem darbības nepārtrauktības nodrošināšanai, un slimnīcu KM plāniem saskaņā ar noteikto iestādes/slimnīcas reaģēšanas režīmu, izvērtējot resursu pieejamību.

Gatavība reaģēšanas režīms

Tēma	Pasākums	Izpildes laiks	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība un koordinācija	Nodrošināt dalību notikuma vietas pārvaldīšanā un atbildīgās iestādes izveidotajā operatīvās vadības grupā.	Nekavējoties pēc informācijas saņemšanas un lēmuma pieņemšanas	NMPD	Iesaistītās institūcijas
	Sniegt informāciju VM par apdraudējuma sākotnējo riska novērtējumu, cietušo skaitu un iesaistāmo resursu nodrošinājumu.	2h	NMPD	NMP slimnīcas, NVD
	Atbilstoši sniegtajai informācijai izvērtēt un nepieciešamības gadījumā sasaukt VM Ārkārtas vadības grupu un nodrošināt tās darbību un situācijas koordināciju veselības nozarē.	Pēc nepieciešamības	VM	VM padotības iestādes
	Nepieciešamības gadījumā sasaukt VOMK sēdi lēmumu pieņemšanai par augstāka reaģēšanas režīma izsludināšanu veselības nozarē. Sniegt informāciju par situāciju atbilstoši kompetencei.	Pēc nepieciešamības	VM	VOMK locekļi
	Ministru kabineta krīzes vadības sēdes sasaukšanas gadījumā, sniegt informāciju par esošās situācijas novērtējumu, resursu iesaisti un plānotajiem pasākumiem.	Pēc nepieciešamības	VM	VM padotības iestādes
	Nodrošināt VM un tās padotības iestāžu darbību atbilstoši iestādes iekšējās kārtības noteiktajām procedūrām/plāniem, kas nosaka iestādes nepārtrauktas darbības nodrošināšanu ĀS vai ĀS draudu gadījumā atbilstoši iestādes noteiktajam reaģēšanas režīmam, izvērtējot resursu pieejamību.	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	VM, VM padotības iestādes	
	Piedalīties pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas darbā, informēt par situāciju veselības nozarē un sniegt ieteikumus par nepieciešamo sabiedrības veselības pasākumu realizāciju veselības jomā un nepieciešamajiem atbalsta pasākumiem no CAK.	Pēc nepieciešamības	CAK pārstāvji no VM padotības iestādēm un slimnīcām	
Informācijas apmaiņa starp institūcijām	Nodrošināt informācijas apzinošanu un apmaiņu atbilstoši VKM plāna 1. pielikuma shēmai "Informācijas apmaiņas un reaģēšanas aktivizācijas shēma" un saskaņot informācijas apmaiņas algoritmu, saziņas kanālus un regularitāti veselības nozares iestāžu starpā un ar citu nozaru iesaistītajām	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	NMPD	VM, VM padotības iestādes un citu nozaru iesaistītās institūcijas,

Ar Veselības ministrijas 04.03.2026.
rīkojumu Nr. 01-01.1/26 apstiprinātā
Valsts katastrofu medicīnas plāna
1.pielikums

	institūcijām par notikuma attīstību, nepieciešamajiem rīcības pasākumiem.			Ārstniecības iestādes
Resursi/rezerves	Monitorēt un analizēt stacionāro ārstniecības iestāžu resursu nodrošinājumu. Noteikt resursu grupas un regularitāti datu aktualizēšanai un monitorēšanai.	Pastāvīgi	NMPD	Slimnīcas
	Izvērtēt asins komponentu rezervju krājumus, organizēt un koordinēt donoru asins nodošanu.	Pastāvīgi	VADC	
	Izvērtēt esošos zāļu un medicīnisko ierīču krājumus un to piegādes nodrošinājumu, plānot nepieciešamo papildus zāļu un medicīnisko ierīču iegādi, uzturēt krājumus.	Pastāvīgi	NMPD, Ārstniecības iestādes	
Veselības aprūpe	Nodrošināt NMP brigāžu darba koordinēšanu un operatīvo vadību, sniedzot NMP un koordinējot cietušo hospitalizācijas plūsmu, atbilstoši NMPD ĀS vadības plānā noteiktajam reaģēšanas režīmam, izvērtējot resursu pieejamību.	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	NMPD	
	Nodrošināt specializētās NMP sniegšanas darba koordinēšanu, nepieciešamības gadījumā organizēt brigāžu un ārstu speciālistu nosūtīšanu uz slimnīcām	Pastāvīgi	NMPD	Slimnīcas
	Nodrošināt rīcību atbilstoši slimnīcas KM plānā noteiktam reaģēšanas režīmam, izvērtējot slimnīcas resursu pieejamību	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	NMP Slimnīcas	
	Veikt hospitalizēto pacientu uzskaiti.	Pastāvīgi	NVD	NMPD
	Veikt pacientu pārvešanas gadījumu uzskaiti.	Pastāvīgi	NVD, NMPD	
	Nodrošināt informācijas apkopošanu Hospitalizācijas vietu plāna izmaiņām.	Pastāvīgi	NVD	
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Nodrošināt nozares komunikāciju saskaņā ar VKM plāna 11. pielikumā "Informēšanas, sadarbības un deleģēšanas shēma komunikācijas speciālistiem ārkārtas situācijās" noteiktajam. Valsts līmenī vienotu komunikāciju nodrošina atbildīgās nozares apdraudējuma pārvaldītājs atbilstoši VCA plānā noteiktajam.	Nekavējoties, pēc informācijas saņemšanas un lēmuma pieņemšanas	VM	VM padotības iestādes, Ārstniecības iestādes
	Nodrošināt sabiedrības informēšanu par notikumu, tā attīstības gaitu, veiktajiem pasākumiem, veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu un veselības aizsardzības, pirmās palīdzības sniegšanas pasākumiem un nepieciešamo rīcību.	Ne vēlāk kā 1h laikā pēc informācijas saņemšanas/ jaunas informācijas saņemšanas	VM, NMPD	VM padotības iestādes, Ārstniecības iestādes
	Informēt masu medijus. Aktuālo informāciju ievietot interneta tīmekļa vietnēs.	Regulāri	VM	VM padotības iestādes

Ārkārtas reaģēšanas režīms

Tēma	Pasākums	Izpildes laiks	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
------	----------	----------------	--------------------	----------------

Vadība un koordinācija	Pasākumi, kas noteikti Gatavības reaģēšanas režīmā, papildus:			
	Sasaukt VM Ārkārtas vadības grupu situācijas izvērtēšanai un priekšlikumu apkopošanai par veselības nozares darbu.	2h	VM	VM padotības iestādes
Informācijas apmaiņa starp institūcijām	Pasākumi, kas noteikti Gatavības reaģēšanas režīmā, papildus:			
	Sasaukt VOMK sēdi, lēmumu pieņemšanai par rīcību veselības nozares institūcijās, lai: - izvērtētu un analizētu pieejamo informāciju; - noteiktu reaģēšanas pasākumu apjomu; - izvērtētu iespējamās izmaiņas veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanā; - analizētu nepieciešamā papildus resursa iesaisti un kārtību.	2h	VM	VOMK locekļi, VM padotības iestādes
Resursi /rezerves	Nodrošināt komunikāciju un informācijas apmaiņu ar citām sadarbības valstīm un starptautiskajām organizācijām.	Pēc nepieciešamības	VM	VM padotības iestādes
	Pasākumi, kas noteikti Gatavības reaģēšanas režīmā, papildus:			
	Apkopot informāciju par lieltirgotavās un aptieku tīklos esošo zāļu un medicīnisko ierīču krājumiem, prognozēt piegādes traucējumus.	Pastāvīgi	ZVA	
	Koordinēt papildus resursu (zāles, medicīnas ierīces) iegādes veselības nozares vajadzībām.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
	Koordinēt veselības nozares papildus iegādāto medicīniskos resursu centralizētu uzglabāšanu.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
	Koordinēt iegādāto medicīnisko resursu piegādes veselības nozares institūcijās un ārstniecības iestādēs.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
	Uzturēt informācijas uzskaiti par VM padotības institūciju un ārstniecības iestāžu resursu nodrošinājumu un papildus nepieciešamo resursu vajadzībām.	Pastāvīgi	VM, NMPD	
	Papildināt asins komponentu rezervju krājumus un pastiprinātā režīmā organizēt, koordinēt donoru asins nodošanu.	Pastāvīgi	VADC	
	Vērtēt nepieciešamību pieprasīt starptautisko palīdzību un, ja nepieciešams, starptautiskās palīdzības pieprasīšanas gadījumā nodrošināt pasākumus saskaņā ar VKM plāna 23. pielikumā "Starptautiskās palīdzības pieprasīšana un saņemšana" noteikto.	Pēc nepieciešamības	VM, VOMK	VM padotības iestādes un citas iesaistītās institūcijas
	Organizēt papildus resursu (cilvēkresursu, medicīnisko iekārtu, telpu u.c.) piesaisti veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas

	Atbilstoši pieejamo medicīnisko resursu apjomam noteikt prioritārās grupas (ambulatorā veselības aprūpe, stacionārā veselības aprūpe) resursu saņemšanai. Noteikt resursu sadales principus to trūkuma gadījumā.	Pēc nepieciešamības	VM, VOMK	
Veselības aprūpe	Pasākumi, kas noteikti Gatavības reaģēšanas režīmā, papildus:			
	Nodrošināt NMP un prioritāro veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu.	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	NMPD, Ārstniecības iestādes	
	Organizēt pacientu pieņemšanu ģimenes ārstu prakses vietās/ambulatorās ārstniecības iestādēs vai citās tam piemērotās vietās vai nosakot citus saziņas veidus ar pacientiem (piem. attālinātas konsultācijas telefoniski vai tiešsaistē, ja iespējams).	Pastāvīgi	VM, ģimenes ārstu prakses	Ārstniecības iestādes, NVD
	Nodrošināt papildus nepieciešamo resursu piesaisti (izmantojot ārstniecības iestāžu Morgu un/vai privāto tiesību juridisko personu aukstumkameras, konteinerus – refrīžeratorus) liela skaita mirušo īslaicīgai uzglabāšanai pirms tiesu medicīniskās ekspertīzes veikšanas. Sniegt atbalstu Valsts policijai mirušo identifikācijas un atpazīšanas procesā notikuma un tiesu medicīniskās ekspertīzes veikšanas vietās, t.sk. upuru identifikācijas grupas ietvaros. Nepieciešamības gadījumā sniegt konsultatīvu palīdzību mirušo piederīgajiem. Nodrošināt neatpazīto un vardarbīgā nāvē mirušo bioloģiskā materiāla arhivēšanu.	Pēc nepieciešamības	VTMEC	
	Organizēt aptieku tīklu iesaisti zāļu pieejamības nodrošināšanai un konsultāciju sniegšanai iedzīvotājiem.	Pēc nepieciešamības	VM	
	Apkopot informāciju par veselības aprūpes pakalpojuma ierobežojumiem un monitorēt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību.	Pastāvīgi	NVD	
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Nodrošināt NMP slimnīcām atbalsta funkciju atbilstoši noslēgtajiem sadarbības līgumiem, nepieciešamības gadījumā sniedz/nodrošina medicīnisko palīdzību cietušajiem un veselības aprūpes pakalpojumus pacientiem.	Pēc nepieciešamības	Ārstniecības iestādes	NVD
	Pasākumi, kas noteikti Gatavības reaģēšanas režīmā, papildus:			
	Nodrošināt sabiedrību ar informāciju par notikumu, tā attīstību un par pieņemtajiem lēmumiem veselības nozarē, veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu/ ierobežojumiem un veselības aizsardzības, pirmās palīdzības sniegšanas pasākumiem.	Ne vēlāk kā 1 h laikā pēc informācijas saņemšanas/jau nas informācijas saņemšanas	VM, NMPD	VM padotības iestādes
	Informēt masu medijus. Aktuālo informāciju ievietot interneta tīmekļa vietnēs.	Regulāri	VM	VM padotības iestādes

Ārkārtas situācija veselības nozarē

Tēma	Pasākums	Izpildes laiks	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība un koordinācija	Pasākumi, kas noteikti Gatavības un Ārkārtas reaģēšanas režīmos, papildus:			
	Sagatavot un sniegt informāciju KVC vai Ministru kabineta krīzes vadības sēdē par esošās situācijas novērtējumu, resursu iesaisti un plānotajiem pasākumiem, noteikt citu nozaru iesaisti apdraudējuma seku novēršanā un likvidēšanas pasākumu realizācijā.	Pēc nepieciešamības	VM, Veselības ministrs	VOMK, VM padotības iestādes
	Nodrošināt VM un tās padotības iestāžu darbību atbilstoši iestādes iekšējās kārtības noteiktajām procedūrām/plāniem, kas nosaka iestādes nepārtrauktas darbības nodrošināšanu ĀS vai ĀS draudu gadījumā atbilstoši iestādes noteiktajam reaģēšanas režīmam, izvērtējot resursu pieejamību un VOMK pieņemtajiem lēmumiem.	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	VM, VM padotības iestādes	
Informācijas apmaiņa starp institūcijām	Pasākumi, kas noteikti Gatavības un Ārkārtas reaģēšanas režīmos, papildus: Nodrošināt informācijas apmaiņu atbilstoši VKM plāna 1. pielikuma shēmai "Informācijas apmaiņas un reaģēšanas aktivizācijas shēma" un saskaņot informācijas apmaiņas algoritmu, saziņas kanālus un regularitāti veselības institūciju starpā un ar citu nozaru iesaistītajām institūcijām par notikuma attīstību, nepieciešamajiem rīcības pasākumiem.	Ne vēlāk kā 1 h laikā pēc informācijas saņemšanas/jau nas informācijas saņemšanas	NMPD	VM padotības iestādes, Ārstniecības iestādes un citu nozaru iesaistītās institūcijas
Resursi /rezerves	Pasākumi, kas noteikti Gatavības un Ārkārtas reaģēšanas režīmos, papildus:			
	Iesaistīt pieejamo papildus (studenti, veselības aprūpes profesionāļi, kas ikdienā nestrādā veselības nozarē) medicīnas personālu veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanā.	Pēc nepieciešamības	Iesaistītās institūcijas	
	Apkopot informāciju, kurās ārstniecības iestādēs nepieciešama papildus medicīnas personāla piesaiste.	Regulāri	VM	Ārstniecības iestādes
	Apkopot informāciju par vajadzībām, kuras nevar nodrošināt pārorganizējot veselības aprūpes pakalpojuma sniegšanas kārtību vai veicot iepirkumus.	Pēc nepieciešamības	VM, VOMK	
	Orgaizēt darbinieku pārlokālizēšanas nodrošināšanu no viena reģiona ārstniecības iestādēm uz citu reģionu.	Pēc nepieciešamības	VOMK	

Ar Veselības ministrijas 04.03.2026.
rīkojumu Nr. 01-01.1/26 apstiprinātā
Valsts katastrofu medicīnas plāna
1.pielikums

	Starptautiskās palīdzības pieprasīšanas gadījumā nodrošināt pasākumus saskaņā ar VKM plāna 23. pielikumā "Starptautiskās palīdzības pieprasīšana un saņemšana" noteikto.	Pēc nepieciešamības	VM, VOMK	VM padotības iestādes un citas iesaistītās institūcijas
Veselības aprūpe	Pasākumi, kas noteikti Gatavības un Ārkārtas reaģēšanas režīmos, papildus:			
	Nodrošināt NMP brigāžu darba koordinēšanu un operatīvo vadību, sniedzot NMP un koordinējot cietušo hospitalizācijas plūsmu atbilstoši NMPD ĀS vadības plānā noteiktajam reaģēšanas režīmam, izvērtējot resursu pieejamību un VOMK pieņemtajiem lēmumiem.	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	NMPD	
	Nodrošināt NMP un prioritāro veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu atbilstoši VOMK lēmumam. Pasākums ietver plānveida pakalpojuma ierobežošanu, esošo stacionāro gultu pārprofilēšanu, papildus stacionāro gultu izvēršanu, u.c.	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	NMPD, Ārstniecības iestādes	
	Nodrošināt rīcību atbilstoši slimnīcas KM plānā noteiktajam reaģēšanas režīmam, izvērtējot slimnīcas resursu pieejamību un VOMK pieņemtajiem lēmumiem.	Nekavējoties, pēc lēmuma pieņemšanas	NMP slimnīcas	
	Organizēt pacientu pieņemšanu ģimenes ārstu prakses vietās/ambulatorās ārstniecības iestādēs un/vai attālinātās konsultācijas telefoniski vai tiešsaistē, nodrošinot ambulatorās veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanas nepārtrauktību.	Pastāvīgi	VM, ģimenes ārstu prakses	ĀI, NVD
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Pasākumi, kas noteikti Gatavības un Ārkārtas reaģēšanas režīmos, papildus:			
	Nodrošināt nozares komunikāciju saskaņā ar VKM plāna 11. pielikumā "Informēšanas, sadarbības un deleģēšanas shēma komunikācijas speciālistiem ārkārtas situācijās" noteiktajam. Valsts līmenī vienotu komunikāciju nodrošina atbildīgās nozares apdraudējuma pārvaldītājs atbilstoši VCA plānā noteiktajam.	Nekavējoties, pēc informācijas saņemšanas un lēmuma pieņemšanas	VM	VM padotības iestādes, Ārstniecības iestādes
	Nodrošināt nozares komunikācijas speciālistu, kā arī citu iesaistīto nozaru komunikācijas speciālistu informētību un saskaņotu sadarbību ar masu informācijas līdzekļu pārstāvjiem.	Regulāri	VM	Iesaistītās institūcijas
	Regulāri sniegt informāciju masu medijiem, sabiedrībai par notikumu, tā attīstību un par pieņemtajiem lēmumiem veselības nozarē. Aktuālo informāciju ievietot interneta tīmekļa vietnēs.	Regulāri	VM	VM padotības iestādes
	Organizēt preses konferences.	Pēc nepieciešamības	VM	Iesaistītās institūcijas
	Nodrošināt regulāru plašsaziņas līdzekļos publiskotās informācijas monitoringu.	Regulāri	VM	Iesaistītās institūcijas

Atjaunošanas pasākumi

Tēma	Pasākums	Vadošā institūcija	Līdzatbildīgie
Vadība un koordinācija	Sasaukt VOMK sēdi lēmumu pieņemšanai par veselības nozares institūciju rīcību, atceļot ĀS, t.sk.: - izvērtētu un analizētu visu pieejamo informāciju; - noteiktu nepieciešamo pasākumu apjomu; - noteiktu veselības aprūpes pakalpojuma nodrošināšanas apjomu.	VM	VOMK, VM padotības iestādes
	Izvērtēt un pilnveidot VKM plānu.	NMPD	Iesaistītās institūcijas
	Organizēt ĀS analīzi, izvērtēt veiktos ĀS seku likvidēšanas pasākumus un sniegt priekšlikumus KM sistēmas pilnveidošanai.	VM	VOMK, Iesaistītās institūcijas
	Apkopot un izvērtēt informāciju par veselības aprūpes nozares līdzekļu izlietojumu.	VM	Iesaistītās institūcijas
	Izvērtēt un veikt nepieciešamos grozījumus VM un tās padotības iestāžu noteiktajās procedūrās/plānos darbības nepārtrauktības nodrošināšanai.	VM	VM padotības iestādes
	Organizēt mācības un stiprināt gatavību ĀS ar vienlaicīgi daudz cietušajiem.	NMPD	Iesaistītās institūcijas
Informācijas apmaiņa starp institūcijām	Nodrošināt informācijas apriti par VOMK pieņemtajiem lēmumiem un noteiktajiem atjaunošanas pasākumiem.	VM	
Resursi /rezerves	Apkopot informāciju par medicīnisko resursu (IAL, zāles, medicīnas ierīces) atlikušajiem krājumiem. Izvērtēt medicīnisko resursu atjaunošanas iespējas.	VM	NMPD, Iesaistītās institūcijas
	Organizēt medicīnisko resursu atjaunošanu (iepirkumu organizēšana).	VM	Iesaistītās institūcijas
Veselības aprūpe	Nodrošināt veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu tādā apjomā un kārtībā, kas atbilst VOMK pieņemtajiem lēmumiem.	VM	Iesaistītās institūcijas
	Izvērtēt un veikt nepieciešamos grozījumus slimnīcas KM plānā.	NMP slimnīcas	
	Sniegt ieteikumus slimnīcu KM plānu pilnveidošanai.	NMPD	
Komunikācija / sabiedrības informēšana	Regulāri sniegt informāciju masu medijiem, sabiedrībai par veiktajiem un plānotajiem atjaunošanas pasākumiem un par pieņemtajiem lēmumiem veselības nozarē. Aktuālo informāciju ievietot interneta tīmekļa vietnēs.	VM	VM padotības iestādes
	Organizēt preses konferences.	VM	Iesaistītās institūcijas

Sadarbības institūciju rīcība

Citu nozaru atbildīgās institūcijas pasākumus realizē atbilstoši VCA plānā un citos normatīvajos aktos noteiktajam.		
Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD)	- Atbilstoši kompetencei vada glābšanas darbus notikuma vietā. - Izstrādā ieteikumus iedzīvotāju rīcībai iespējamās katastrofas gadījumā. - Izmantojot plašsaziņas līdzekļus, sniedz informāciju katastrofas skarto vai apdraudēto teritoriju iedzīvotājiem par katastrofu, tās draudiem un pasākumiem bīstamības novēršanai vai samazināšanai. - Dod norādījumus reaģēšanā iesaistītajām institūcijām, kā arī fiziskajām personām par rīcību notikumu vietā.	
Valsts policija (VP)	- Piedalās bīstamajā zonā esošo iedzīvotāju brīdināšanā par apdraudējumu un rīcību avārijas zonā. - Nodrošina notikuma vietas norobežošanu, apsardzi un sabiedriskās kārtības uzturēšanu. - Nodrošina transporta kustības regulēšanu. - Sniedz pirmo palīdzību saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. - Nodrošina bojā gājušo cilvēku identificēšanu un uzskaiti, organizē transportēšanu uz VTMEC.	
Nacionālie bruņotie spēki (NBS)	- Piedalās preventīvo un reaģēšanas pasākumu veikšanā. - Piedalās neatliekamo ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos. - Sniedz pirmo palīdzību. - Piedalās iedzīvotāju un materiālo vērtību evakuācijā un apsardzē. - Piedalās glābšanas un meklēšanas darbos. - Sniedz atbalstu VP nodrošināt sabiedrisko kārtību un drošību. - Pēc NMPD pieprasījuma nodrošina pacientu medicīnisko transportēšanu, izmantojot NBS Gaisa spēku gaisa kuģus.	<i>Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 5.oktobra noteikumiem Nr.946 "Kārtība, kādā Nacionālie bruņotie spēki piedalās avārijas, ugunsdzēsības un glābšanas darbos, kā arī neatliekamos ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos".</i>
Valsts robežsardze (VRS)	- Pēc NMPD pieprasījuma nodrošina pacientu medicīnisko transportēšanu, izmantojot VRS gaisa kuģus. - Sniedz pirmo palīdzību Latvijas Republikas pierobežas joslā. - Piedalās glābšanas un meklēšanas darbos.	
Pašvaldības	- Nodrošina iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, kā arī šo iedzīvotāju uzskaiti, pagaidu izmitināšanu, ēdināšanu un sociālo aprūpi. - Savu iespēju robežās nodrošina katastrofas pārvaldīšanā iesaistītajām valsts un pašvaldības institūciju amatpersonām, juridiskajām un fiziskajām personām piemērotus darba un sadzīves apstākļus. - Organizē psihosociālo, tai skaitā psiholoģisko, atbalstu cietušajiem vai viņu tuviniekiem.	<i>Atbilstoši CAKP likuma 11.pantam, pašvaldību CAP un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumam</i>

5.NMP sniegšanas organizēšana notikuma vietā

5.1. NMP sniegšanas organizēšanas vadība notikuma vietā

Lai nodrošinātu NMP sniegšanas organizāciju, notikuma vieta tiek sadalīta noteiktās zonās (Tabula Nr.1, „Notikuma vietas sadalījums”).

Tabula Nr.1 Notikuma vietas sadalījums

Notikuma vieta	Vieta, kur ir noticis negadījums un tās apkārtnē.
Bīstamā zona	Apvidus, kurā, atrodoties cietušajiem vai palīdzības sniedzējiem, pastāv veselības kaitējuma vai dzīvības apdraudējuma risks.
Vadības postenis	Vieta ārpus bīstamās zonas, no kuras tiek vadīti glābšanas darbi.
Vieta neievainotajiem	Vieta ārpus bīstamās zonas, kura tiek ierādīta neievainotajiem.
Vieta cietušajiem	Vieta ārpus bīstamās zonas, kur tiek nogādāti cietušie, lai sniegtu tiem NMP atbilstoši šķirošanas prioritātēm.
Vieta bojā gājušiem (mirušajiem)	Vieta ārpus bīstamās zonas, kurā tiek novietoti mirušie pirms to transportēšanas uz VTMEC.
Evakuācijas vieta	Vieta ārpus bīstamās zonas, no kurienes cietušie tiek evakuēti no notikuma vietas un kas atrodas pēc iespējas tuvāk ceļam.
Helikoptera nosēšanās vieta	Laukums vismaz 50m x 50m, atrodas vismaz 100 m no vietas cietušajiem.

NMP sniegšanu notikuma vietā vada, organizē un koordinē NMPD **vadības ārsts**. Par vadības ārstu kļūst pirmās notikuma vietā ieradušās NMP brigādes vadītājs (ārsts vai ārsta palīgs).

Vadības ārsts darbojas glābšanas darbu vadītāja operatīvā vadībā. Vadības ārsts pats tieši nepiedalās NMP sniegšanā. Par vadības ārstu kļuvušais pirmās NMP brigādes vadītājs pilda savas funkcijas līdz pilnīgai situācijas atrisināšanai notikuma vietā vai līdz brīdim, kad tas tiek nomainīts ar citu ārstniecības personu.

Vadības ārstam jābūt atšķirības zīmei – vestei ar atstarojošu uzrakstu „Vadības ārsts” (Attēls Nr.1).

Vadības ārsta veste

Vadības ārsta vestes krāsa – zaļa, burtu krāsa – balta (atstarojoša).

Attēls Nr.1 Vadības ārsta veste

Vadības ārsts notikuma vietā pilda savas funkcijas līdz brīdim, kamēr visiem cietušajiem, kuriem tas nepieciešams, ir sniegta NMP. Vadības ārsts, pēc pārliecināšanās par to, ka notikuma vietā nav cietušo, un pēc saskaņošanas ar glābšanas darbu vadītāju, un ar NMPD OVC atļauju atstāj notikuma vietu.

Vadības ārsts kopā ar glābšanas darbu vadītāju nosaka cietušo izvietošanas un evakuācijas vietas, vietu mirušajiem (Tabula Nr.1), kā arī lemj par papildu resursu piesaistīšanu cietušo transportēšanai.

5.2.Cietušo šķirošana

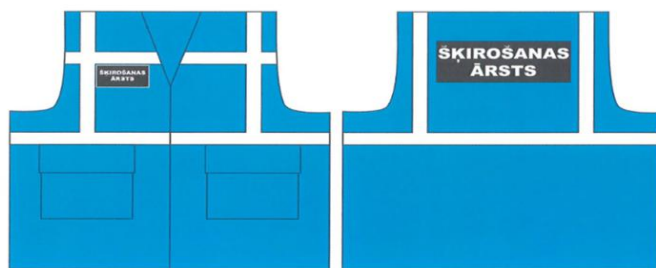
5.2.1. Cietušo šķirošanas process

Cietušo šķirošana ir process, kurā cietušie tiek sadalīti grupās (skat. punktu 5.2.2.) atkarībā no traumu smaguma ar mērķi noteikt katra prioritāti, lai pēc iespējas efektīvāk izmantotu pieejamos resursus NMP sniegšanai, transportēšanai un ārstēšanai.

Cietušo šķirošana ir pirmais etaps NMP nodrošināšanā notikuma vietā nelaimes gadījumos ar daudz cietušajiem vienlaicīgi ĀS/katastrofās. Cietušo šķirošana tiek veikta, kad cietušo skaits pārsniedz vienlaicīgas NMP sniegšanas un transportēšanas iespējas visiem cietušajiem.

Cietušo šķirošanu veic ārstniecības persona (ārsts/ārsta palīgs, māsa, ārsts rezidents), vadības ārsta nozīmēta ārstniecības persona, kura atrodas notikuma vietā (**Šķirošanas ārsts**). Ja notikuma vietā nav iespējams nozīmēt šķirošanas ārstu, vadības ārsts pats veic cietušo šķirošanu līdz brīdim kamēr ierodas papildus NMP brigādes. Šķirošanas ārstam jābūt atšķirības zīmei - vestei ar atstarojošu uzrakstu „Šķirošanas ārsts” (Attēls Nr.2).

Šķirošanas ārsta veste

Šķirošanas ārsta vestes krāsa – gaiši zila, burtu krāsa – balta (atstarojoša).

Attēls Nr.2 Šķirošanas ārsta veste

Cietušo šķirošanu veic notikuma vietā un ārstniecības iestādē atbilstoši prioritātes grupai. Cietušo prioritātes grupas apzīmē ar krāsām, izmantojot šķirošanas kartes. Ja šķirošanas karšu nav, var izmantot citus krāsainus apzīmējumus, ievērojot šķirošanas prioritāšu krāsas.

5.2.2. Prioritāšu grupas un to raksturojums

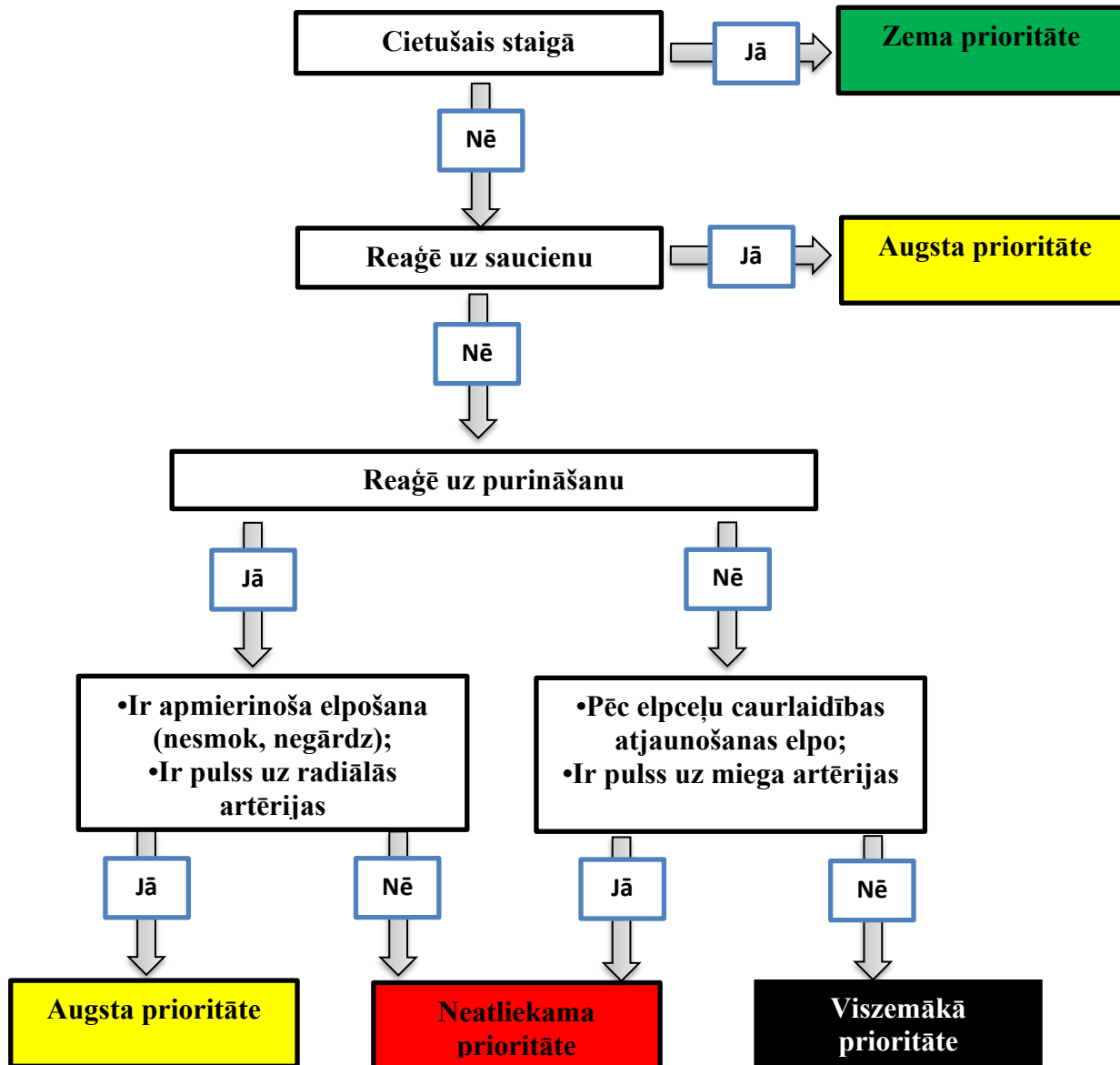
Šķirošanas procesā cietušie tiek iedalīti četrās **prioritāšu grupās** atbilstoši to raksturojumam (Attēls Nr.3):

1. prioritāte – neatliekama (nevar gaidīt) Prioritātes krāsa – sarkana	2. prioritāte – augsta (var gaidīt) Prioritātes krāsa – dzeltena	3. prioritāte – zema (jāgaida) Prioritātes krāsa – zaļa	4. prioritāte – viszemākā Prioritātes krāsa – melna
Neatliekama prioritāte ir cietušajiem, kuriem ir apdraudēta dzīvība un kuriem nepieciešama tūlītēja dzīvībai svarīgo funkciju stabilizācija un tūlītēja medicīniskā transportēšana uz atbilstošu slimnīcu. Šajā prioritātes grupā ietilpst cietušie, kuriem: • ir bezsamaņa; • traucēta elpošanas ceļu caurlaidība un elpošana (smok, gārdz); • nav pulss uz radiālās artērijas; • ir pulss uz miega artērijas	Augsta prioritāte ir cietušajiem, kuru dzīvība nav tieši apdraudēta, bet kuriem ir smagas/vidēji smagas traumas, nepieciešama neatliekamā medicīniskā palīdzība un medicīniskā transportēšana uz slimnīcu (4 stundu laikā).	Zema prioritāte ir viegli cietušajiem, kuriem nav vispārēju fizioloģisku traucējumu un kuriem iespējama ambulatora ārstēšana vai ārstēšanu slimnīcā var atlikt līdz 24 stundām.	Šajā grupā ietilpst bojā gājušie (mirušie). ĀMS šajā grupā tiek iekļauti arī mirstošie, kuriem resursu trūkuma dēļ iespēju robežās sniedz simptomātisku ārstēšanu.

Attēls Nr.3 Cietušo šķirošanas prioritāšu grupas un to raksturojums

5.2.4. Cietušo šķirošanas algoritms

Cietušo šķirošanu veic saskaņā ar **cietušo šķirošanas algoritmu** (Attēls Nr.5).

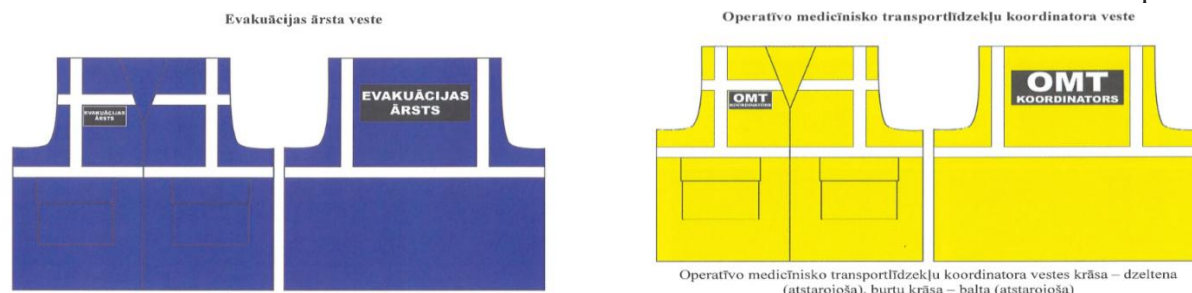

Attēls Nr.5 Cietušo šķirošanas algoritms

5.2.5. Cietušo/saslimušo transportēšana

Cietušo transportēšanai uz ārstniecības iestādēm tiek izmantoti galvenokārt operatīvie medicīniskie transportlīdzekļi. Ņemot vērā cietušo skaitu, var tikt piesaistīti arī citi sauszemes vai gaisa transporta līdzekļi.

Notikuma vietā vadības ārsts nozīmē **evakuācijas ārstu** un **OMT koordinatoru** ar atšķirības zīmi – vestei ar atstarojošu uzrakstu „Evakuācijas ārsts” un “OMT koordinators”(Attēls Nr.6).

Evakuācijas ārsta vestes krāsa – violeta, burtu krāsa – balta (atstarojoša).

Operatīvo medicīnisko transportlīdzekļu koordinatora vestes krāsa – dzeltena (atstarojoša), burtu krāsa – balta (atstarojoša)

Attēls Nr.6 Evakuācijas ārsta veste un OMT koordinatora veste

Evakuācijas ārsts tieši nepiedalās NMP sniegšanā. Evakuācijas ārsts notikumā vietā nodrošina ciešu sadarbību ar Vadības ārstu, informē par cietušo evakuācijas gaitu notikuma vietā, par evakuētajiem cietušajiem, nodrošina saziņu ar NMPD OVC, lai saskaņotu cietušo nogādāšanu ārstniecības iestādē, organizē citu NMPD atbalsta brigāžu darbu un kontrolē NMP brigāžu NMP sniegšanas gaitu, lai brigādes pēc iespējas ātrāk evakuētu pacientus no notikuma vietas.

OMT koordinators notikuma vietā nodrošina sadarbību ar policijas darbiniekiem vai citu katastrofas pārvaldīšanā iesaistīto dienestu atbildīgajiem darbiniekiem transporta kustības regulēšanai, lai nodrošinātu drošu, ātru NMPD OMT piebraukšanu un aizbraukšanu no notikuma vietas.

Nepieciešamības gadījumā NMPD organizē helikoptera piesaistīšanu cietušo, medicīniskā personāla un medicīniskā aprīkojuma transportēšanai. Helikoptera nosēšanās vietu (Pielikums Nr.9) un cietušo nogādāšanu uz glābšanas helikopteru organizē vadības ārsts kopā ar glābšanas darbu vadītāju. Helikoptera nosēšanās vietu saraksts norādīts **VKM plāna 9.pielikumā “Helikoptera nosēšanās vietas cietušo gaisa medicīniskās transportēšanas nodrošināšanai”**.

NMPD saskaņā ar vienošanos var iesaistīt NBS transporta līdzekļus. NBS Gaisa spēku Aviācijas bāzes un/vai VRS glābšanas helikopteru var izmantot cietušo transportēšanai no notikuma vietas, ja tā nav pieejama pa sauszemi vai cietušos no notikuma vietas nav iespējams evakuēt pa sauszemi.

Katra cietušā hospitalizācijas vietu NMP brigādes vadītājs saskaņo ar NMPD OVC. Slimnīca organizē cietušo uzņemšanu.

Ja slimnīcas resursi ir nepietiekami, lai uzņemtu cietušos, tai ir pienākums par to ziņot NMPD OVC, kas turpmāk koordinē pacientu transportēšanu uz citām ārstniecības iestādēm, kur iespējams nodrošināt nepieciešamo medicīnisko palīdzību.

5.2.6. Bojā gājušo (mirušo) transportēšana

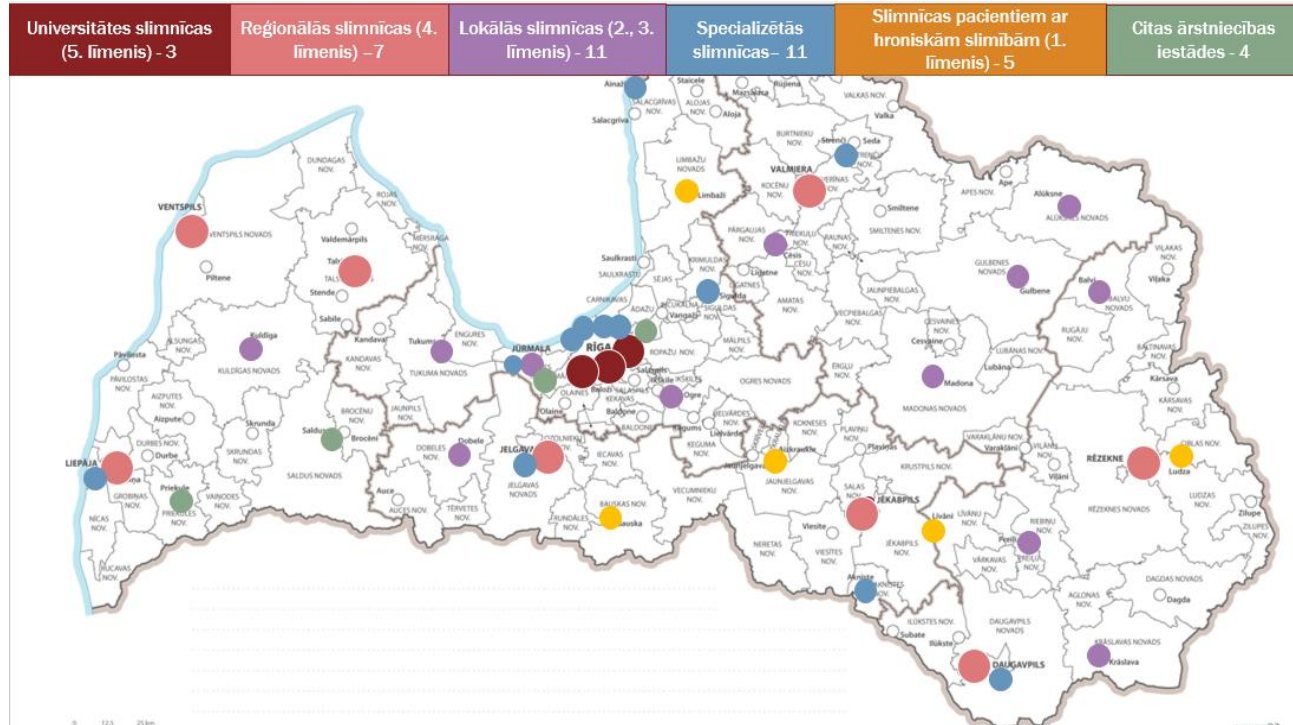
Bojā gājušo (mirušo) cilvēku vai to ķermeņa daļu transportēšanu no notikuma vietas uz VTMEC organizē Valsts policija, izmantojot līgumattiecībās esošas organizācijas transportu.

6. Medicīniskie resursi

NMP pirmsslimnīcas etapā nodrošina NMPD. NMPD nodrošina NMP brigāžu darba koordinēšanu un operatīvo vadību, sniedzot NMP un koordinējot cietušo hospitalizācijas plūsmu. NMPD brigāžu ģeogrāfiskais izvietojams norādīts **VKM plāna 15.pielikumā “NMP dienesta struktūrvienību ģeogrāfiskais izvietojums”**. Medicīnisko resursu apkopojums par NMPD brigāžu resursu pieejamību un papildus NMP brigāžu izveidi norādīts **VKM plāna 14.pielikumā “Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta resursi”**. Vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā NMPD iesaista tuvāk pieejamās NMP brigādes notikuma vietai/vietām, papildus organizējot NMP brigāžu lokalizācijas vietas maiņu, piesaistot no citiem Brigāžu atbalsta centriem.

Vienlaicīgi daudz cietušo gadījumā NMPD OVC atbilstoši slimnīcu Hospitalizācijas vietu plānam un sniegtās informācijas par medicīnisko resursu pieejamību nodrošina cietušo hospitalizācijas plūsmas organizēšanu uz tuvāko atbilstoša profila slimnīcu. Informācija par pieejamām brīvajām un papildus izvērsamām gultām, tai skaitā par medicīnisko resursu nodrošinājumu tiek uzturēta Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmā (**SAIRIS**).

SAIRIS iekļauto stacionāro ārstniecības iestāžu ģeogrāfiskais izvietojums atbilstoši slimnīcu līmeņiem (Attēls Nr. 7).

Attēls Nr.7 Stacionāro ārstniecības iestāžu ģeogrāfiskais izvietojums

Slimnīcu medicīniskā resursu uzskaitē tiek veikta SAIRIS un citu privāto ārstniecības iestāžu iesaistāmais resurss apkopots **VKM plāna 13.pielikumā “Ārstniecības iestāžu resursu apkopojums”**.